

Pars prima de universo

State prius est potens super istus vel dominus ipius habet igitur dominium ipius cuius prius non habebat non tamen aliud dominum quemadmodum rex est eius cuius prius non erat non tamen habet regnum; quod prius non habebat De divino eminuer sali questio est. rex est intentio mea hic non de divino singulari quod possit habet in istus Si vero processerit viterit et dixerit quod creator habet modo scientiam huiusmodi quod non est verus et primo non habuit scientias huiusmodi nosci in pte ista isidias sophistarum et quia ipsum distinguit hic concedentes quia scientiam huiusmodi habuit prius. Nec tamen concedunt quod prius habuit scientiam huiusmodi quia comparatio predicta quando procedit verbū preteriti temporis quod est habuit liber refertur ut dicit ad presentis vel preteritum tempus quando vero sequitur verbū illud non refertur nisi ad tempus ipius verbi hoc est ad tempus preteritum et tunc secundum hanc positionem non cedebat scientia diuina super ipsum cum esset falsum. Si vero dixerit habet modo creator scientiam huiusmodi et prius non habuit scientiam huiusmodi ergo habet modo scientiam huiusmodi et prius non habebat illam. Laue tibi in hoc quia cum dicitur creator non habebat prius scientiam huiusmodi non negat simpliciter ipsum habuisse scientiam hanc. Sed in comparatione abhuc vel potius comparatio abhuc quia propter ipsum comparisonē quod ibi negari intelligit recipiunt eam cum autem dicitur habeat illam vel non habebat illam negatur simpliciter et unde vel affirmatur simpliter et unde scientia vel habitus scientie de ipso creatore.

E obliuiscaris autem opinionem nō eorum qui dicunt omnia vera esse huius ut non cadant iste duplicitates circa ea vel super ea videlicet alteratio a veritate in falsitatem vel econverso. Similiter inceptio essendi verū et desitio contraria. Horrendum enim reputant et non immerito creare nunc primum scire aliquid quicquid illud sit et incipe aut definere scire illud. Multum quippe sonare videtur in iniuriam et contumeliam sapientie creatoris nec ista effugere possunt quoniam vera et falsa quedam. Sic alterari et mutari. Cum enim non possit sciri a creatore aliquid nisi cum est verū et quod est verum necessarie est ut tunc incipiat ipsum scire creatorum cum incipit esse verum et certe-

querter tunc et si net illud scire cum ipsius definit esse verum. et tunc sciat primo aliud quid cum illud primo est verum. Videretur enim consequens esse ut si incipit aliquod scire vel definit scire illud discat illud vel obliuiscatur et si nunc primo sciat aliquid quod prius non scuerit quod vel doceat illud ab alio vel inueniat illud per se de novo vel alio modo de novo venerit ad noticiam eius. Tu vero debes scire quia non solus vere blasphemie in creare id est queveras iniurias aut contumelias creatoris significant cauende sunt omni generi hominum sed etiam omni igne et gladio exterminanda. Lausam vero vel occasionem dedit huic errori alia stultissima et creatori contumeliosissima opinio qua posuerunt innumerabilia hoc est omnia et falsa omnia ab eterno fuisse et habere suum modum existendi per se seorsum a creaturis et ab omnibus dei opibus nec esse facta aut creata a creatore sed esse eterna et ab eterno fuisse. Quapropter nihil debere creatori vel quantum ad suum bene esse. Qualiter autem composta sunt huius ex subiectis et predictis quod vires tempalia sunt et ex tempore ceperunt per maiori parte et quomodo precesserunt partes suas non solum tempore sed eternitate. Propterea cum proposita sint et non a creatore neque a seipsis qui fuerunt compositores eorum aut quis composito vel quomodo composta nullo componenti pertransita destructionem erroris istius quam incognitibilis intellectus imbecillitas somniauit.

Euertar igitur ad id in quo eram et dico quia affirmationibus et negationibus non affirmantur neque negantur nisi res que per predicata significantur et nisi de rebus que per subiecta et nisi ex his id est ex rebus subiectis et predictis potest aliquid per se componi compositione naturali immo huiusmodi compositiones rationis sunt et intellectus in cuius potestate est et componere intelligibiliter seu rationabiliter que per modum naturae componentia non sunt et dividere similiter per modum suum que per modum naturae dividendi impossibile est et compositiones iste atque divisiones intellectuales seu rationales non sunt nisi affirmaciones et negationes de quartis utrisque inueniuntur vere et false possibiles et impossibiles necessarie et contingentes et propter hoc grammaticum musicum esse de quo audisti apud longos